

Infrastruktur och kommunikationer
Ruth Eriksson
Tfn: 063-146561
E-post: ruth.eriksson@regionjh.se

2019-05-21

RUN/287/2019

Processplan

Trafikförsörjningsprogram 2021- 2026

Innevarande regionalt trafikförsörjningsprogram sträcker sig till 31 december 2020. Region Jämtland Härjedalen, i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet (RKM), har ansvaret för att ta fram ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram som tar vid 1 januari 2021. Det ska upprättas efter samråd med motsvarande myndigheter i angränsade län. Samråd ska även ske med övriga berörda myndigheter, kommuner, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer (ur SFS 2010:1065 § 9). Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att ta fram ett förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram som fastställs av regionfullmäktige.

Bakgrund

Sedan 2012 (SFS 2010:1065) ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet i varje region/län. Region Jämtland Härjedalen bildades 2015 och blev då RKM. Regionen har det politiska och ekonomiska ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken i länet och över länsgräns, samt dess framtida utveckling. Trafikförsörjningsprogrammet ska beskriva nuläge och behovsanalys, vision och värdegrund, långsiktiga mål för kollektivtrafiken, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, strategiska val, förutsättningar för kommersiell trafik och ekonomiska konsekvenser och finansiering.

Den allmänna kollektivtrafiken är ett regionalt ansvar. Trafikverket har statens och regeringens uppdrag att främja tillgängligheten i hela landet enligt vissa kriterier. Detta görs bland annat genom att medfinansiera interregional kollektivtrafik med buss och tåg.

Framtagande av ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram

Innevarande trafikförsörjningsprogram gäller till och med 2020. 2018 gjordes en revidering av målen (regionfullmäktige 2018-10-16, § 161). Programmet ska tas fram i ett brett samråd med kommuner, motsvarande myndigheter i angränsade län, övriga berörda myndigheter, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer. Ytterst ska den allmänna kollektivtrafiken svara mot riksdagens transportpolitiska mål, och på regional nivå bidra till att nå de

övergripande samhällsmålen för länet, så som de formuleras i den regionala utvecklingsstrategin.

14 mars 2019 genomfördes ett seminarium med workshop som kan ses som en inledning till programarbetet. Andra viktiga förutsättningar är den utredning av trafiken som genomförs inom ramen för projekt "Stadsomvandling för hållbart resande i Östersund" (RUN/267/2019). Utredningen kommer att genomföras under hösten 2019 med särskilt fokus på trafikering i centrala Östersund, linjenätet för tätortstrafiken och en översyn av stomlinjetrafiken i länet. Stadsomvandling för hållbart resande utgör viktiga förutsättningar för kollektivtrafikens utveckling. Andra regionala planeringsprocesser som är relevanta i arbetet med trafikförsörjningsprogrammet är revidering av regionala utvecklingsstrategin och projektet strukturbild Jämtland Härjedalen. Länstransportplanen, nationella planen och kommunernas planinstrument påverkar också kollektivtrafikens utveckling.

Projektet strukturanalys för Jämtlands län och revidering av regional utvecklingsstrategi (RUS) pågår och kommer att utgöra viktiga underlag för kommande trafikförsörjningsprogram. I slutet av oktober 2019 presenteras en första rapport, Systemanalys. Rapporten ska innehålla statistik och analyser om bland annat pendlingsstråk. Det fortsatta arbetet ska ge strukturbilder av hur det kan se ut utifrån olika antaganden om hur utvecklingen blir för en ort/stråk. En rapport ska vara klar i februari 2020. Parallellt pågår revidering av RUS med kommunträffar under våren och regionkonferenser i oktober 2019 och februari-mars 2020. Regionkonferenserna kan vara lämpliga forum för arbetet med kommande trafikförsörjningsprogram.

Det första trafikförsörjningsprogrammet omfattade tiden 2013-2015, det andra 2016-2020, med revidering av målen för 2020 enligt fullmäktigebeslut 2018. Den allmänna kollektivtrafiken är upphandlad av olika tåg-, buss- och biloperatörer. Avtalstiden varierar men för buss och tåg ofta 10 år. Allmän kollektivtrafik är en samhällsviktig funktion och behöver vara stabil över tid. Programmets tidsutdräkt påverkar i viss mån arbetsprocessen och utformningen av programmet.

Det kommande programmet föreslås omfatta tiden 2021 – 2026. Programmet kommer då att gälla vid tidpunkten för kommande upphandling av tätortstrafiken i Östersund. Innevarande trafikavtal för tätortstrafiken löper till juni 2021 med tre års option, eventuella optioner ska avropas under våren 2019. Norrtågs trafikavtal med Svenska Tågkompaniet, Vy löper till december 2025. Här finns optioner som möjliggör avrop av mer trafik under avtalsperioden. Ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram från 2027 skulle bli vägledande för den upphandling av trafik som ska ta vid när Regionbuss 2019 löper ut december 2029.

Arbetsprocess

I lagen betonas vikten av att trafikförsörjningsprogrammen upprättas i bred dialog med olika intressegrupper. Det är därför viktigt att på ett tidigt stadium upprätta en kommunikationsplan som tydliggör metoder, kanaler för olika intressentgruppers möjlighet till delaktighet; Var och hur ska det gå att lämna synpunkter? Kund/medborgarenkäter? etc.

Referensgrupper ska i första hand utgöras av de redan etablerade råd som finns i Region Jämtland Härjedalen som Tillgänglighetsråd, Pensionärsråd, Transportutvecklingsråd, Regionens samverkansråd med flera.

Tidplan för framtagande av nytt regionalt trafikförsörjningsprogram

11 jun 2019 – Regionala utvecklingsnämnden beslutar om att påbörja arbetet, framtagande av regionalt trafikförsörjningsprogram 2021-2026, inkl. beslut om politisk styrgrupp. Nämnden anmäler till styrelse och fullmäktige att processen påbörjats.

Hösten 2019 och våren 2020 – Samverkan, samråd och dialog med länets kommuner, motsvarande myndigheter i angränsade län, övriga berörda myndigheter, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer. Kollektivtrafiken som ett tema på regionkonferenserna.

Maj 2020 – Regionala utvecklingsnämnden beslutar om remissutgåva av trafikförsörjningsprogram 2021-2026.
Remisstid juni – september.

Okt 2020 – Regionala utvecklingsnämnden beslutar om förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram 2021-2026.

Nov 2020 – Regionfullmäktige fastställer regionalt trafikförsörjningsprogram 2021-2026.

Tidplan för styrgrupp

Oktober 2019 – Styrgrupp

Januari 2020 – Styrgrupp

Mars 2020 – Styrgrupp

April 2020 – Styrgrupp

Maj 2020 – planen till regionala utvecklingsnämnden

September 2020 – Styrgrupp (remisser)

Framtagande av regionalt trafikförsörjningsprogram 2021 - 2026

Beslutande organ

Regionfullmäktige fastställer trafikförsörjningsprogram för kommande period.

Område Infrastruktur och kommunikationer är operativt ansvarig för programmets framtagande.

Styrgrupp

Regionala utvecklingsnämnden utser representanter som ska utgöra politisk styrgrupp för processen.

Styrgruppen leder tillsammans med strateg för kommunikationer processen för planens framtagande.

Roll	Vem/vilka?	Uppgift
Beslutande organ	Regionfullmäktige	Fastställer regionalt trafikförsörjningsprogram
Förvaltande organ	Regionala utvecklingsnämnden	Beslutar om att påbörja arbetet med att ta fram ett nytt trafikförsörjningsprogram Utser styrgrupp Fastställer remissversion av regionalt trafikförsörjningsprogram Fastställer förslag till nytt regionalt trafikförsörjningsprogram inför beslut i fullmäktige
Styrgrupp	Representanter utsedda av regionala utvecklingsnämnden	Politisk styrning och uppföljning av processen Regional och politisk förankring Dialogpart i samråd
Sekretariat/ arbetsgrupp	Område Infrastruktur och kommunikationer	Operativt ansvarig, stöd till styrgrupp, samordnar och kommunicerar arbetet Dialogpart i samråd Genomföra lokala samråd Bidra till nulägesbeskrivning Samråda kring prioriteringar

Bilaga

Sammanfattande tidplan

När	Vem	Vad
2019		
juni	RUN	Beslut att påbörja arbetet med nytt trafikförsörjningsprogram
oktober	Styrgrupp	Inledande arbete, planering samråd, frågeställningar, metoder
oktober	Sekretariat	Kommunikationsplan upprättas
oktober	Sekretariat	Trafikutredning redovisas
oktober	Styrgrupp/sekretariat	Regionkonferens
oktober-december	Sekretariat	Planskivning och samråd
2020		
januari	Styrgrupp	Uppföljning av arbetet och diskussioner
januari - mars	Sekretariat	Planskivning och samråd
februari - mars	Styrgrupp/sekretariat	Regionkonferens
mars	Styrgrupp	Uppföljning och fortsatt arbete
april	Sekretariat	Remissversion utarbetas
april	Styrgrupp	Remissversion redovisas
maj	RUN	Beslut om remissutgåva
juni-september		Remisstid
september	Styrgrupp	Remisser behandlas
oktober	RUN	Förslag till Trafikförsörjningsprogram 2021-2026 beslutas
november	Regionfullmäktige	Trafikförsörjningsprogram 2021-2026 fastställs
2021		Trafikförsörjningsprogram 2021-2026 börjar gälla